

Nazwa instytucji

Książnica Cieszyńska

Tytuł jednostki/Tytuł publikacji

Ustawa o pomocy dla członków rodzin obywateli austriackich nie zobowiązanych do służby wojskowej, a wezwanych do czynnej służby wojskowej wskutek mobilizacji lub powołania do pospolitego ruszenia

Liczba stron oryginału

7

Liczba plików skanów

8

Liczba plików publikacji

8

Sygnatura/numer zespołu

TR 002.007

Data wydania oryginału

1914

Projekt/Sponsor digitalizacji

Dofinansowano ze środków WPR Kultura+

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

NARODOWY
INSTYTUT
AUDIOWIZUALNY

KULTURA+

§ 1

Członkiem rodziny obywateli austriackich, nie obowiązanych do służby prezencyjnej, a wezwanych do czynnej służby w obrębie siły zbrojnej wskutek mobilizacyi /uzupełnienia do stopy wojennej/ lub powołania pospolitego ruszenia, przysługuje prawo do zasiłku na utrzymanie z funduszków państwowych według postanowień, podanych w dalszym ciągu.

Na równi z mobilizacją /uzupełnieniem do stopy wojennej/ uważa się powołanie rezerwistów lub rezerwistów zapasowych do wyjątkowej czynnej służby w czasie pokoju.

§ 2

Do członków rodziny po myśli ustawy niniejszej uważa się żonę i ślubnych potomków powołanego do czynnej służby.

Za członków rodziny należy uważać także ślubnych przodków, ślubne rodzeństwo i ślubnych teściów, nieślubną matkę i nieślubne dzieci, jeżeli osoby te mają swą siedzibę zwyczajną w obrębie królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa, albo posiadają obywatelstwo austriackie lub węgierskie, względnie przynależność krajową bośniacko-hercegowińską, w obu ostatnich jednak wypadkach tylko o tyle, o ile zachodzi wzajemność oparta na istnieniu podobnego zarządzenia.

§ 3

Za uprawnionych należy uważać tych członków rodziny, których utrzymanie zależało dotychczas dowodnie w głównej mierze od dochodu, osiąganego pracą powołanego do czynnej służby.

Samodzielnym wieśniakom maśrolnym, którzy prowadzą gospodarstwo z członkami rodziny i bez obcej pomocy, jakoteż samodzielnym przemysłowców, nie zatrudniających żadnych pomocników, należy z nimi uważać na równi. Nie istnieje prawo zasiłku, jeżeli powołany do czynnej służby otrzymuje nadal swą płacę czy swój zarobek lub z jakiego innego powodu nie doznaje w swym dochodzie żadnego uszczerbku, albo jeżeli z jego stanowiska, stosunków majątkowych, zarobkowych i z jego dochodu można wnosić na podstawie przeprowadzonych dochodzeń, że z powodu jego powołania do czynnej służby nie będzie zagrożone utrzymanie jednośnych członków rodziny.

§ 4

§ 4

Zasiłek na utrzymanie polega co do każdego uprawnionego członka rodziny na należytości na utrzymanie, tudzież w razie, jeżeli on jest zmuszony najmować mieszkanie, na dodatku czynszowym wysokości połowy należytości ~~na~~ ~~mieszkania~~ na utrzymanie.

Tytułem należytości na utrzymanie należy przyznawać wynagrodzenia państwowe, przypadające za wojskowe pożywienie przemarszowe w tej miejscowości, w której odnośny członek rodziny ma swą zwyczajną siedzibę w czasie powstania jego prawa do zasiłku. Jeżeli jednak ta siedziba leży poza obszarem królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa, wówczas za należytość na utrzymanie uważa się z reguły cyfrę przeciętną wszystkich tych kwot, które są przewidziane na tym obszarze tytułem wspomnianego powyżej wynagrodzenia. Dla szczególnych miejscowości, względnie krajów poza obszarem królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa można wyjątkowo w drodze rozporządzenia oznaczyć zamiast cyfry przeciętnej szczególne stopy, które jednakowoż nie mogą przekraczać najwyższego wymiaru wspomnianego wynagrodzenia.

Zasiłek na utrzymanie członków rodziny w wieku poniżej 8 lat wynosi połowę zasiłku, przypadającego według powyższych postanowień.

§ 5

Jeżeli na podstawie dochodzeń okaże się, że kwota którą powołany do czynnej służby obracał stale na jednego z członków rodziny, wymienionych w § 2, ustęp drugi jest mniejsza od zasiłku, przypadającego mu według ustawy niniejszej, wówczas należy znaczyć go o odnośną różnicę.

Ogólna kwota zasiłków, przyznanych członkom rodziny nie może przewyższać przeciętnej płacy dziennej powołanego do czynnej służby.

Zasiłek przypadający według ustawy niniejszej zniża się o kwotę, wypłaconą już w danym razie za ten sam czas tytułem zasiłku na utrzymanie na zasadzie ustawy z dnia 21. lipca 1908 Dz.p.p. Nr. 141.

§ 6

Zasiłek na utrzymanie należy się członkom rodziny za ten ~~sam~~ czas, w którym powołany do czynnej służby, nie może z powodu niej oddawać się cywilnemu zarabkowaniu. Jeżeli on jednak zbiegnie albo zostanie skazany wyrokiem sądowym na karę ciężkiego więzienia lub na jeszcze surowszą karę w takim razie kończy się zasiłek z dniem dezercyi względnie z dniem prawomocności orze-

czenia karnego.

Członkiem rodziny tych osób, które zginęły w potyczce albo po potyczce zginęły albo też z powodu choroby wywołanej tą służbą umarły przed przeniesieniem napowrót w stan nieczynny, należy się zasiłek na utrzymanie w razie istnienia reszty wymogów jeszcze przez sześć miesięcy poczynwszy od dnia ich śmierci, względnie zaginienia. Jeżeli członek rodziny uzyska w ciągu tych sześciu miesięcy zaopatrzenie wojskowe, ale co do kwoty mniejsze od należącego się zasiłku na utrzymanie, wówczas należy kwotę zaopatrzenia uzupełnić na czas wspomnianych sześciu miesięcy do wysokości tego zasiłku na utrzymanie.

§ 7

Zasiłek na utrzymanie, zabezpieczony przez państwo nie doznaje wcale uszczerbku z powodu ewentualnych innych datków, udzielonych przez kraj, gminy, stowarzyszenia lub osoby prywatne.

Roszczenia do zasiłku, oparte na niniejszej ~~podstawie~~ ustawie, nie mogą być objęte egzekucją, ani też dotknięte środkami zabezpieczającymi. Również wszelkie rozporządzenia wspomnianymi roszczeniami przez co się, przekazanie, oddanie w zastaw lub przez jaką inną czynność prawną nie ma skutku prawnego.

Postanowienia powyższe nie mają natomiast zastosowania co do tych kwat, które c. i k. władza reprezentacyjna, gmina albo jakaś inna oznaczona w drodze rozporządzenia korporacya lub takiż zakład wypłaci wyraźnie tylko jaka zaliczkę na poczet zasiłku na utrzymanie.

§ 8

Roszczenie do zasiłku na utrzymanie należy zgłosić u zwierzchności gminnej zwyczajnej siedziby, jeżeli członek rodziny ma swą zwyczajną siedzibę w jednym z królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych. Można jednakowoż oznaczyć inną władzę do zgłaszania roszczenia i to albo ogólnie w drodze rozporządzenia albo w razie braku takiego ogólnego postanowienia, w drodze zarządzenia władzy politycznej.

W drodze rozporządzenia oznaczy się władz w których roszczenie winno być ogłoszone, jeżeli członek rodziny ma swą zwyczajną siedzibę poza obszarem królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa.

Zgłoszenie może skutecznicić osoba powołana do czynnej służby, albo

odnośny członek rodziny względnie jego ustawowy zastępca albo też w porozumieniu z członkiem rodziny, względnie jego ustawowym zastępcą, przełożenie tej gminy, w której odnośny członek rodziny ma swoją zwyczajną siedzibę.

Zgłoszenia wniesione później jak w dwa miesiące po przeniesieniu powołanego na powrót w stan nieczynny, albo później jak w sześć miesięcy po dniu jego śmierci lub dniu jego zaginięcia, należy odrzucić bez dalszego postępowania.

§ 9

Do rozstrzygnięcia o orzeczeniu, asygnowania, utrzymywania w ewidencji i zastanawiania zasiłku są powołane komisje, które winny być utworzone stosownie do potrzeby w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych; skład tych komisji oraz ich miejscową, czasową i rzeczową kompetencję uregułuje się w drodze rozporządzenia.

Komisje mają składać się z naczelnika politycznej władzy krajowej lub wydelegowanego przezeń urzędnika politycznego w charakterze przewodniczącego, z jednego zastępcy krajowej władzy skarbowej i jednego zastępcy wydziału krajowego, zaś w gminach z własnym statutem zamiast tego ostatniego z funkcyonaryusza gminnego, którego wyznaczy burmistrz.

Wszystkie te komisje pełnią swój urząd w charakterze władzy i podlegają w swem urzędowaniu ministerstwu obrony krajowej. Orzeczenie komisji jest ostateczne.

§ 10

Przy zgłaszaniu roszczenia należy wymienić tę osobę z pośród uprawnionych członków rodziny, względnie ich ustawowych zastępców, na której ręce ma być wypłacony zasiłek. Jeżeli wymieniono równocześnie kilka osób, w takim razie oznaczy komisja jedną z tych osób jako odbiorcę wypłaty. Zasiłku na utrzymanie nie można asygnować do rąk powołanego do czynnej służby. Zasiłek należy wypłacać w ratach półmiesięcznych z góry zapadających dnia 1 i 16 odnośnego miesiąca o ile możności w terminach zapadłości. Komisji zapomogowej nie przysługuje prawo wpływania na rozdział zasiłku między uprawnionych członków rodziny. Otrzymanych zasiłków na utrzymanie nie potrzeba zwracać.

§ 11

§ 11

Gminy są obowiązane do współdziałania w wykonywaniu ustawy niniejszej. Polityczna władza powiatowa może ustanowić także własnych mężów zaufania celem przeprowadzenia dochodzeń. Urząd męża zaufania jestb urzędem honorowym i tylko takie osoby mogą go nie przyjąć lub złożyć, które mają prawo ppe myśli odnośnej ordynacyi gminnej do nieprzyjęcia wyberu do reprezentacyi gminnej albo do złożenia przyjętego urzędu.

§ 12.

Wszelkie podania, protokóły, załączniki i potwierdzenia odbioru potrzebne celem wykonanie niniejszej ustawy są wolne od stempla i należitości jakoteż od opłaty portowej. Tak samo zwolnione są warunkowo od stempli i należitości dokumenty potrzebne w danym razie do dochodzenia reszczenia do zasiłku, o ile służą tylko temu celowi.

§ 13

Ustawa niniejsza wchodzi w życie natychmiast po ogłoszeniu. Równocześnie tracą moc obowiązującą postanowienia trzeciego rozdziału ustawy z dn- 13. czerwca 1880 Dz.u.p.Nr.70.

§ 1.

Członkom rodziny obywateli austriackich, nie obowiązanych do służby wojskowej, a wezwanych do czynnej służby w obrębie siły zbrojnej w skutek mobilizacji (uzupełnienia do stopy wojennej) lub powołania pospolitego ruszenia, przysługuje prawo do zasiłku na utrzymanie z funduszków państwa wychwędług postanowień, podanych w dalszym ciągu.

Na równi z mobilizacją (uzupełnieniem do stopy wojennej) uważa się powołanie rezerwistów lub rezerwistów zapasowych dowyjątkowej czynnej służby w czasie pokoju.

§ 2.

Do członków rodziny po myśli ustawy niniejszej uważa się żonę i ślubnych potomków powołanego do czynnej służby. Za członków rodziny należy uważać także ślubnych przodków, ślubne rodzeństwo i ślubnych teściów, nieślubną matkę i nieślubne dzieci, jeżeli osoby te mają swą siedzibę zwyczajną w obrębie królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa, albo posiadają obywatelstwo austriackie, lub węgierskie, względnie przynależność krajową bośniacko-hercegowińską, w obu ostatnich jednak wypadkach tylko o tyle, o ile zachodzi wzajemność oparta na istnieniu podobnego zarządzenia.

§ 3. Za uprawnionych należy uważać tych członków rodziny, których utrzymanie zależało dotychczas dowodnie w głównej mierze od dochodu, osiąganego pracą powołanego do czynnej służby.

Samodzielnym wieśniakom małorolnym, którzy prowadzą gospodarstwo z członkami rodziny i bez obcej pomocy, jako też samodzielnym przemysłowców, nie zatrudniających żadnych pomocników, należy z nimi uważać na równi. Nie istnieje prawo zasiłku, jeżeli powołany do czynnej służby otrzymuje nadal swą płacę czy swój zarobek, lub z jakiego innego powodu nie dozna je swym dochodem żadnego uszczerbku, albo jeżeli z jego stanowiska, stosunków majątkowych, zarobkowych i z jego dochodu można wnosić na podstawie przeprowadzonych dochodzeń, że spowodu jego powołania do czynnej służby nie będzie zagrożone utrzymanie odnośnych członków rodziny.

§ 4.

Zasiłek na utrzymanie polega co do każdego uprawnionego członka rodziny na należytości na utrzymanie, tudzież w razie, jeżeli on jest zmuszony najmować mieszkanie, na dodatku czynszowym wysokości połowy należytości na utrzymanie.

Tytułem należytości na utrzymanie należy przyznawać wynagrodzenia państwowe, przypadające za wojskowe pożywienie przemarszowe w tej miejscowości, w której odnośny członek rodziny ma swą zwyczajną siedzibę w czasie powstania jego prawa do zasiłku. Jeżeli jednak ta siedziba leży poza obszarem królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa, wówczas za należytość na utrzymanie uważa się z reguły cyfrę przeciętną wszystkich tych kwot, które są przewidziane na tym obszarze tytułem wspomnianego powyżej wynagrodzenia. Dla poszczególnych miejscowości, względnie krajów poza obszarem królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa można wyjątkowo w drodze rozporządzenia oznaczyć zamiast cyfry przeciętnej szczególne stopy, które jednakowoż nie mogą przekraczać najwyższego wymiaru wspomnianego wynagrodzenia. Zasiłek na utrzymanie członków rodziny w wieku poniżej 8 lat wynosi połowę zasiłku przypadającego według powyższych postanowień.

§ 5.

Jeżeli na podstawie dochodzeń okaże się, że kwota którą powołany do czynnej służby obracał stale na jednego z członków rodziny, wymienionych w § 2, ustęp drugi jest mniejsza od zasiłku przypadającego mu według ustawy niniejszej, wówczas należy zniżyć go o odnośną różnicę.

Ogólna kwota zasiłków, przyznanych członkom rodziny nie może przewyższać przeciętnej płacy dziennej powołanego do czynnej służby.

Zasiłek przypadający według ustawy niniejszej zniża się o kwotę, wypłaconą już w danym razie za ten sam czas tytułem zasiłku na utrzymanie na zasadzie ustawy z dnia 21. lipca 1908. Dz. pap. Nr. 141.

§ 6.

Zasiłek na utrzymanie należy się członkom rodziny zaten czas, w którym powołany do czynnej służby, nie może z powodu niej oddawać się cywilnemu zarabkowaniu. Jeżeli on jednak zbiegnie albo zostanie skazany wyrokiem sądowym na karę ciężkiego więzienia lub na jeszcze surowszą karę, w takim razie kończy się zasiłek z dniem dezercyi względnie z dniem prawomocności orzeczenia karnego.

Członkom rodziny tych osób, które zginęły w potyczce albo po potyczce zaginęły, albo też z powodu choroby wywołanej tą służbą umarły przed przeniesieniem na powrót w stan nieczynny, należy się zasiłek na utrzymanie w razie istnienia reszty wymogów jeszcze przez sześć miesięcy poczynając od dnia ich śmierci, względnie zaginięcia. Jeżeli członek rodziny uzyska w ciągu tych sześciu miesięcy zaopatrzenie wojskowe, ale co do kwoty mniejsze od należącego się zasiłku na utrzymanie, wówczas należy kwotę zaopatrzenia

uzupełnić na czas wspomnianych sześciu miesięcy do wysokości tego zasiłku na utrzymanie.

§ 7.

Zasiłek na utrzymanie, zabezpieczony przez państwo nie doznaje wcale uszczerbku z powodu ewentualnych innych datków, udzielonych przez kraj, gminy, stowarzyszenia lub osoby prywatne.

Roszczenia do zasiłku, oparte na niniejszej ustawie, nie mogą być objęte egzekucją, ani też dotknięte środkami zabezpieczającymi, również wszelkie rozporządzenia wspomnianymi roszczeniami przez cesję, przekazanie, oddanie w zastaw lub przez jaką inną czynność prawną niema skutku prawnego.

Postanowienia powyższe niemają natomiast zastosowania co do tych kwot, które c.k. władza reprezentacyjna, gmina albo jakaś inna oznaczona w drodze rozporządzenia korporacją lub takim zakładem wypłaci wyraźnie tylko jako zaliczkę na poczet zasiłku na utrzymanie.

§ 8.

Roszczenie do zasiłku na utrzymanie należy zgłosić u zwierzchności gminnej zwyczajnej siedziby, jeżeli członek rodziny ma swą zwyczajną siedzibę w jednym z królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych. Można je jednakowoż oznaczyć inną władzę do zgłaszania roszczenia i to albo ogólnie w drodze rozporządzenia albo w razie braku takiego ogólnego postanowienia, w drodze zarządzenia władzy politycznej.

W drodze rozporządzenia oznaczy się władze w których roszczenie winno być ogłoszone, jeżeli członek rodziny ma swą zwyczajną siedzibę poza obszarem królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa. Zgłoszenie może uskutecznić osoba powołana do czynnej służby, albo odnośny członek rodziny względnie jego ustawowy zastępca albo też w porozumieniu z członkiem rodziny, względnie jego ustawowym zastępcą, przełożeniem tej gminy, w której odnośny członek rodziny ma swoją zwyczajną siedzibę.

Zgłoszenia wniesione później jak dwa miesiące po przeniesieniu powołanego na powrót w stan nieczynny, albo później jak w sześć miesięcy po dniu jego śmierci lub dniu jego zaginięcia, należy odrzucić bez dalszego postępowania.

§ 9

Do rozstrzygnięcia o orzeczeniu, asygnowaniu, utrzymywaniu w ewidencji i zastanawianiu zasiłku są powołane komisje które winny być utworzone stosownie do potrzeby w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych; skład tych komisji oraz ich miejscową, czasową i rzeczową kompetencję uregułuje się w drodze rozporządzenia.

Komisje mają składać się z naczelnika politycznej władzy krajowej lub wydelegowanego przezeń urzędnika politycznego w charakterze przewodniczącego z jednego zastępcy krajowej władzy sądowniczej i jednego zastępcy Wydziału krajowego, zaś w gminach z własnym statutem zamiast tego ostatniego, z funkcyjnym gminnym, którego wyznaczy burmistrz.

Wszystkie te komisje pełnią swój urząd w charakterze władzy i podlegają w swem urzędowaniu ministerstwu obrony krajowej. orzeczenie komisji jest ostateczne,

§ 10.

Przy zgłaszaniu roszczenia należy wymienić tę osobę z pośród uprawnionych członków rodziny, względnie ich ustawowych zastępców, na której ręce ma być wypłacony zasiłek. Jeżeli wymieniona równocześnie kilka osób, w takim razie oznaczy komisja jedną z tych osób jako odbiorcę wypłaty. Zasiłek na utrzymanie nie można asygnować do rąk powołanego do czynnej służby. Zasiłek należy wypłacać w ratach półmiesięcznych z góry zapadających dnia 1. i 10. odnośnego miesiąca o ile możliwości w terminach zapadłości. Komisji sądowniczej nie przysługuje prawo wpływania na rozdział zasiłku między uprawnionych członków rodziny. Otrzymanych zasiłków na utrzymanie niepotrzeba zwracać.

§ 11.

Gminy są obowiązane do współdziałania w wykonaniu ustawy niniejszej. Polityczna władza powiatowa może ustanowić także własnych mężów zaufania celem przeprowadzenia dochodzeń. Urząd męża zaufania jest urzędem honorowym i tylko takie osoby mogą go nieprzyjąć lub złożyć, które mają prawo po myśli odnośnej ordynacji gminnej do nieprzyjęcia wyboru do reprezentacji gminnej albo do złożenia przyjętego urzędu.

§ 12:

Wszelkie podania, protokoły, załączniki i potwierdzenia odbioru potrzebne celem wykonania niniejszej ustawy są wolne od stępla i należytości jakoteż od opłaty portowej. Tak samo zwolnione są warunkowo od stępla i należytości dokumenty potrzebne w danym razie do dochodzenia roszczenia do zasiłku, o ile służą tylko temu celowi.

§ 13.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie natychmiast po ogłoszeniu. Równocześnie tracą moc obowiązującą postanowienia 3. rozdziału ustawy z dnia 13. czerwca 1880. Dz. u. p. 70.